

Internationellt- och säkerhetspolitiskt program 2015

Ämnespolitiskt program antaget av Centerstudenters
förbundsstämma 17–19 april 2015, Linköping.

Programmet redogör för Centerstudenters syn på vad som skapar en
fri, sker och hållbar värld samt vilken roll Sverige bör spela i den
utvecklingen.

Centerstudenter

Sveriges friaste studenter

Inledning

Centerstudenter vill att världen ska genomsyras av frihet, välstånd och utveckling. Varje människa ska få
5 leva i ett samhälle där hon kan utvecklas, förverkliga sina drömmar och nå sin fulla potential, oavsett i
vilken del av världen hen råkar vara född. Världen är i dag öppnare, friare och bättre på många sätt.
Handel, migration och teknik gör att vi kan kommunicera med varandra, handla med varandra och röra
oss mer obehindrat i världen. Världen har blivit väldigt mycket bättre, men utmaningarna är fortfarande
10 stora. Människors rättigheter kränks dagligen världen över, och de stora klimatförändringarna världen
kommer att möta medför näst intill oöverblickbara konsekvenser. Vi ser därför stora behov av att fortsätta
kampen för en fri, säker och hållbar värld.

För att människor ska kunna förverkliga sina drömmar måste de vara fria. Det kräver välfungerande
samhällen, stater och marknader. Nyckeln till ett samhälles välstånd ligger i dess institutioner. Om en stat
15 kan upprätthålla grundläggande mänskliga rättigheter kommer den också kunna blomstra. Det gäller
rättigheter så som yttrandefrihet, likhet inför lagen, en pålitlig rättsstat, äganderätt, näringsfrihet och
demokrati. En liberal demokrati som skyddar dessa rättigheter lägger grunden för en fungerande stat och
ett växande samhälle.

Internationella aktörer

Centerstudenter vill att makten ska ligga hos den enskilda medborgaren men de internationella
problemen kräver internationella lösningar. Ibland räcker det med överenskommelser mellan ett fåtal
länder. Ibland krävs större och mer formaliserade samarbeten.

25 Det är viktigt att det finns en global arena där världens länder och folk kan samlas för att lösa
gemensamma problem. Den organisation som utgör den främsta globala arenan är i dag FN. FN är en
organisation där världens länder tillsammans kan verka för ökat välstånd för alla världens människor och
en värld där mänskliga fri- och rättigheter respekteras och skyddas. Målet med samarbetet måste vara att
mänskliga rättigheter efterlevs och att FN snabbt ska kunna ingripa i de fall då stater eller andra aktörer
30 begår övergrepp. Tyvärr uppfyller inte FN dessa mål. FN är inte bättre än sina medlemmar – världens
stater – och en majoritet av världens stater är inte liberala demokratier.

EU är en mycket viktig aktör för Sveriges betydelse i internationella sammanhang och Centerstudenter är
i grunden positiva till Sveriges medlemskap. Öppenheten är styrkan med EU. Tack vare EU finns idag
35 större möjligheter än någonsin för personer, varor, tjänster och kapital att röra sig fritt inom EU.
Centerstudenter ser behov av att stärka den inre marknaden ytterligare, men ser också stora behov för EU
att fortsätta arbeta för fler internationella frihandelsavtal.

En osäker omvärld ställer stora utmaningar EU. Väpnade konflikter, samhällen i förfall och
40 klimatförändringar medför stora flyktingströmmar till Europa som kortsiktigt kan medföra

påfrestningar på rådande system. För Centerstudenter är människors rätt att söka sig en bättre framtid alltid viktigare än system. Det Europeiska samarbetet ska kännetecknas av solidaritet och öppenhet, och Sverige behöver inom EU driva på för att fler länder ska ta sitt ansvar för att bli mer öppna mot omvärlden. För att ytterligare stärka unionens trovärdighet gällande mänskliga rättigheter bör EU tillträda Europakonventionen snarast.

Centerstudenter ser med stor oro på den politiska utvecklingen i ett flertal av de Europeiska staterna. Extrema rörelser såväl till vänster som höger får allt mer inflytande både i de nationella parlamenten såväl som i Europaparlamentet. Detta kombinerat med en fortsatt turbulent ekonomisk situation i Europa gör att de frihetsideal och idéer om en demokratisk utveckling som Centerstudenter ser ligger till grund för Europa är hotade. Centerstudenter ser det som helt nödvändigt att Sverige är en tydlig motkraft mot de som tror att både Europa och den europeiska ekonomin behöver bli mer slutna.

Framtidens försvar kommer likt dagens att vara litet och det vore naivt att tro att vi ensamma kan upprätthålla toppklass inom samtliga militära områden. Ett ökat samarbete med andra länder, både vad gäller utveckling och insatser, kommer därför i framtiden vara nödvändigt om vi vill kunna skydda människor och ideal bäst. Sverige har varit medlem i det Nato-anknutna militära samarbetet Partnership for Peace sedan 1994 och har ett djupt och långtgående samarbete med Nato. För Centerstudenter är säkerhetsfrågor en fråga om människovärde. Statens främsta uppgift är att skydda dess medborgare och det Svenska försvaret saknar idag förmågan att ensamt garantera Sveriges säkerhet. Centerstudenter ser ett värde i att vi bygger fred och säkerhet tillsammans med andra och förordar därför ett fullvärdigt Natomedlemskap för Sverige.

Miljö och klimat

Vår liberala utgångspunkt är att man har rätt att göra vad man vill så länge man inte skadar andra. Med den utgångspunkten blir det för Centerstudenter självklart att anse att det är ett rättighetsbrott att förstöra miljön.

För vår hälsa är det av stor vikt att människor och natur inte utsätts för exponering för giftiga ämnen. En giftfri miljö, fri från föroreningar är en förutsättning för ett hållbart samhälle. Oavsett var i världen det sker utsläpp sprids klimatgaserna jämnt i atmosfären och resultatet drabbar alla. En kapitalistisk ekonomi och en liberal och rättighetsbaserad politik är det som kommer att vara grunden för en hållbar utveckling.

Sverige behöver fortsatt driva en ambitiös miljöpolitik och minska de globala utsläppen även genom att påverka andra länder att minska sina utsläpp. Ensamma kan vi inte hindra temperaturhöjningarna då Sverige står för en minimal del av världens utsläpp av växthusgaser. Men Sverige kan gå före genom att sätta upp höga mål, göra kraftfulla klimatreformer och driva på inom det internationella samfundet.

Centerstudenter ser EU som en viktig aktör för att driva på arbetet med att minska utsläpp och miljögifter samt bevara den biologiska mångfalden i världen. Inte minst för att vi ska kunna påverka viktiga aktörer som USA och Kina. För att kunna säkerställa att vi närmar oss målet om minskade utsläpp krävs engagemang och konkreta handlingar av det internationella samfundet. Där vill Centerstudenter se bindande mål som ska gälla alla länder i världen, oavsett politiska eller ekonomiska förutsättningar. Gemensamma mål och åtaganden gynnar oss alla.

85

Centerstudenter ser att det är möjligt att kombinera ekonomisk tillväxt, innovation och konkurrenskraft tillsammans med viljan att arbeta med miljö- och klimatfrågorna aktivt inom och utanför EU. Vår utgångspunkt i kampen mot klimatförändringarna är att den som smutsar ned ska betala för skadan. Därför anser vi att systemet med utsläppsrätter bör vara världsomspännande. De regionala initiativ som inleds bör uppmuntras och i största möjliga mån sammanlänkas för att ge ett så heltäckande globalt system som möjligt. Reglerna bör under den processen göras så enhetliga som möjligt. Systemet bör inkludera samtliga aktörer som släpper ut växthusgaser, industrier såväl som aktörer inom transportsektorn. Fria utsläppsrätter inom EU bör genast makuleras för att minska mängden utsläppsrätter i omlopp och därmed höja priserna. Fungerande system för att prissätta miljöförstöringen skulle också göra att näringsliv och privata investeringar skulle spela en ännu större roll i den gröna omställningen.

95

Global feminism

Centerstudenter utgår från alla människors lika värde och att alla ska ha samma möjlighet till självförverkligande. Vi ser samtidigt att vi inte lever i en jämställd värld. Den ojämställdhet vi ser kring frågor som ekonomi, utbildning, politisk makt och utsatthet för våld måste brytas.

100

I många av världens länder förtrycks kvinnor på grund av sin könstillhörighet, och har ingen eller liten möjlighet att påverka sitt eget liv och samhället i stort. Detta kan inte Centerstudenter acceptera. Det måste vara en självklarhet att alla oavsett kön kan delta i samhället på lika villkor. Ett viktigt steg i detta är att alla barn får lika rätt till skolgång.

105

Rätten till sin egen kropp är en helt fundamental rättighet, en rättighet som kränks världen över. Förbud mot aborter, sexuellt våld och könsstympning är exempel på inskränkningar av mänskliga rättigheter som slår mot kvinnor. Centerstudenter vill att Sverige fortsätter att arbeta för att minska våld i nära relationer, arbete för fri abort och mot könsstympning.

110

Kvinnors situation förbises ofta när internationella konflikter analyseras. Idag drabbas kvinnor ofta hårdast av militära konflikter där sexuellt våld ofta används som en del av krigsföringen. Centerstudenter ser ett behov av att det internationella samfundet behöver agera kraftfullare för att stärka kvinnors

115

situation i konflikthärda världen över, men även att större hänsyn tas till kvinnors situation när säkerhetsbegreppet diskuteras.

120 Det är oacceptabelt att vissa former av sexualitet i vissa länder i dag är förbjudet. Centerstudenter tar en tydlig ställning för individens obestridliga rätt att utforma sitt kärleksliv och sexualitet på det sätt hen önskar utan att riskera repressalier för detta. Vi är därför emot all typ av lagstiftning och reglering som behandlar människor olika utifrån vilken sexualitet de anser sig ha eller sakna. Även olika typer av tvång kopplade till familjebildning bör undanröjas.

125 *Global utveckling*

Centerstudenter anser att det viktigaste vi kan göra för att uppnå ökat globalt välbefinnande är att stärka den fria rörligheten och frihandeln i världen. Att utvecklingsländer får vara med och konkurrera på lika villkor på den globala marknaden ger dem möjlighet att öka välbefinnandet för sina invånare. Det är också av vikt att det är tilltagandet av individens välbefinnande som är i fokus och inte staternas. Det är genom att öka
130 individens makt och ekonomiska kapacitet som också välfungerande och välbefinnande stater kan växa fram.

Frihandel är ett av de absolut viktigaste redskapen för att stärka den globala utvecklingen. En av de viktiga bidragande aktörerna för mer frihandel har varit EU. EU:s inre marknad är en del av friare handel, och bör stärkas ytterligare. Men ännu viktigare än den inre marknaden är globala frihandelsavtal,
135 för att alla länder ska handla fritt med varandra. EU bör driva detta hårdare. Centerstudenter vill se en värld utan tullar, kvoter eller andra handelshinder. Det är samtidigt mycket viktigt att arbeta för internationella bestämmelser som förhindrar social och ekologisk exploatering

Migration har genom historien varit en betydelsefull faktor i människors samt länders utveckling, och är
140 så än idag. Det är därför av största vikt att regleringar som hämmar människors förmåga att förflytta sig tas bort. Genom att människor flyttar till andra delar av världen gynnas inte bara de som får skapa sig ett bättre liv utanför hemlandet, utan även hemlandet och dess invånare när, ekonomiskt stöd och nyvunnen kunskap återförs till landet.

145 Centerstudenter ser med oro på alla begränsningar av den fria rörligheten. Människor ska inte behöva drunkna i Medelhavet i jakten på en dräglig tillvaro. Vi vill att EU ska undanröja de hinder som idag finns för människors fria rörlighet både till och inom unionen.

Bistånd från en stat till en annan har genom historien ofta visat sig ha en obetydlig eller direkt negativ
150 effekt på utveckling i mottagarlandet. Vi anser därför att bistånd ska ges med stor försiktighet men vi ser också situationer då det kan vara nödvändigt. Som några exempel kan katastrofsituationer, klimatbistånd för grön omställning samt bistånd till fredsbevarande insatser nämnas. Det bistånd som ges ska baseras på reella behov och bedömningar av effektivitet och budgetutrymme.

155 Vi ser även mycket positivt på utvecklingen mot användning av partnerskap mellan industrialiserade länder och utvecklingsländer där man tillsammans arbetar för framsteg i globala frågor för att gynna medborgare i alla delar av världen. Detta istället för det mer traditionella förloppet där rika länder skickar bistånd till tredje land med krav på vad resurserna ska användas till utan grundlig förankring länderna emellan.

160 *Säkerhetspolitik*

En av de viktigaste internationella frågorna är den internationella säkerhetspolitiken. Väpnade konflikter är inte längre klassiska konflikter mellan suveräna stater utan majoriteten av konflikterna i modern tid är stater som fallit samman internt under diktatoriskt ledarskap, inbördeskrig eller terrorattentat. Nya säkerhetshot inkluderar även it-terrorism och miljökatastrofer. Säkerhetspolitikens utformning måste
165 värna människors rättigheter i ljuset av dessa nya hot.

Grunden för Centerstudenters säkerhetspolitik är människans okränkbara värde. De idéer och frihetsideal som kännetecknar det svenska samhället är värda att försvara. Säkerhetsbegreppet och säkerhetspolitiken måste förändras i takt med att samhället förändras. Den värld vi ser idag är ur ett
170 säkerhetspolitiskt perspektiv komplex. Ett samhälle i förändring är också ett samhälle som hela tiden möter nya säkerhetshot och Centerstudenter vill vara pådrivande i arbetet med att få en säkerhetspolitisk diskussion som ligger i linje med samhällsutvecklingen.

Centerstudenter vill att Sverige internationellt ska verka för fred och frihet med grund i folkrätten och de
175 mänskliga rättigheterna. Centerstudenter ser också att ett viktigt fundament i säkerhetspolitiken är att verka för att förebygga konflikter. Öppenhet, handel och demokrati minskar risken för väpnade konflikter. Sverige ska endast ha vapenexport till, och militära samarbeten med, länder vars grundvärderingar vi delar.

180 Vad gäller militära interventioner och omvärldens ansvar vid interna väpnade konflikter anser Centerstudenter att mänskliga rättigheter och att garantera dessa är viktigare än att låta stater huka sig under statssuveränitetens sköld. Centerstudenter menar att Sverige bör bidra mer internationellt, både civilt och militärt.

Det svenska försvaret

185 Syftet för det svenska försvaret ska vara att kunna upprätthålla en god nationell integritet och samtidigt kunna ta ett stort internationellt ansvar. Det svenska försvaret bör här kännetecknas av en balanserad förmåga där man kan verka såväl nationellt som internationellt. Internationella samarbeten är viktiga, inte bara för att säkerheten i världen ökar när länder knyts hårdare till varandra, utan också direkt för att kunna förbättra och utveckla Försvarets förmåga.

190

En viktig del i ett kompetent försvar är att man på alla nivåer inom Försvarsmakten kan hitta personal med en bred mångsidighet och mångfald. Detta är inte minst viktigt när det gäller att verka för att fler kvinnor söker sig till försvarsmakten och till officersprogrammet. Att Försvarsmakten inte klarar av att tillsätta disputerade officerare inom ramen för sin egen organisation ser vi även som en stor brist då man inte klarar av att hålla kvar den kompetens som dessa för med sig. Försvarsmakten måste uppfattas som en attraktiv arbetsgivare.

Personalförsörjningen till den svenska försvarsmakten ska bygga på frivillighet. Vi ser inte att det är aktuellt att återinföra den allmänna värnplikten men anser att värnpliktslagen även fortsättningsvis bör vara vilande, det vill säga att det är upp till regeringen att återinföra den om så krävs, utan att behöva gå via riksdagen för beslut.

De frihetsideal som Centerstudenter värnar har världen över attackerats genom historien. På många platser attackeras de fortfarande och de kommer även i framtiden vara utsatta för attacker. Detta gör att det fortfarande i allra högsta grad finns ett behov av en tydlig uppgradering av den Svenska försvarsförmågan. Centerstudenter ser behov av att ytterligare medel behöver tillföras försvarsmakten. Centerstudenters syn på säkerhet och försvarspolitik grundar sig i den ideologiska övertygelsen om de grundläggande fri- och rättigheterna och vår skyldighet att vid behov försvara dessa fri- och rättigheter även med militära medel.